

Telefon-szám: 52.

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Előfizetés díja:

Évi díj . . . 8 korona.
Félévi díj . . . 4 korona.
Negyedévi díj . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és közigazgató-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felolós szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Telefon-szám: 52.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdáiban. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előrefizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Felülfizetések és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szent István napján.

Hasznos néha a magyarnak, ha a régmúlt idők kódébe visszatekint. Nem azért, hogy sirassa a múltat, mert a mi elmúlt, többé vissza nem jő, hanem hogy a multak nagyjainak példáján okuljon: tanuljon erős akaratot, kitartást, törhetetlen jellemet, tanulja megbeesülni a szellemi, lelki javakat is és a miről látta, hogy a multban nemzetének, hazájának javára vált, azt igyekezzék jelenben is fölhasználni, igyekezzék saját és utódai jövőjét megalapítani, mert az magától, a mi erős akarattunk és közreműködésünk nélkül nem lesz széppé, dicsővé, hanem mint a hanyag ember munkája, csak pongyola marad, olyan lesz, mint a Csáky szalmája, a melyből a szomszédok, az idegenek huzogatják a javát.

Ezer és egynéhány évvel ezelőtt István, a magyarok fejedelme megismert egy nagy szellemi jót: megismerkedett Krisztus vallásával, a kereszténységgel. Látta, hogy ennek nyomán halad egész Európa és a művelt nyugat messzire haladt a keresztény polgárosodás útján, messze hátra maradt tőle a puszták erőteljes, szilaj népe — a magyarság. Látta, hogy az egyes ember részére a lelki életnek milyen himes virágos mezeje nyílik Krisztus szent tanítása nyomán, — látta, hogy az egyeseket mint fonja a szeretet lánczaival egy koszorúvá az erőteljes, egészséges, szelid érzület, a mely minden emberben az Isten fiát, Krisztus testvérét látja. Vegyék még hozzá, hogy ez a vallásos érzület mélységet, elszántságot merített az akkori időknek egy téves eszméjéből. Akkoriban azt hitték, hogy az ezredik esztendővel véget ér a földön Krisztus uralma, mert elpusztul a föld az égitestek összeomló zűrzavarában és eljön a rettegett, vagy várt végítélet napja, a melyen elveszi a jó az ő jutalmát és a gonosz az ő büntetését. Tévedés volt a terminusban, de ez a tévedés mégis hasznára vált a világnak, mert belsőséget, mélységet, jobbrafordulást, a szellemi javak általánosabb megbeesülését eredményezte.

Ha meg akarjuk érteni Szent Istvánt és

kortársait, ebbe a világba kell őket beleállítani és így megérthetjük azokat a rugókat is, a melyek őket mozgásra, cselekvésre birták. Látjuk az elszánt, mélységesen érző, egy eszmének élő embereket, a kik csak egyre törekednek, egynek kivételére szentelik minden erejüket, csak egyet akarnak érteni, de ezt az egyet aztán alaposan. Látjuk a jellem erejét és fenségét, az érzelmek hatalmas áradatát, a mely később milliókat indít századokon át annak a földnek föl-szabadítására, a melyet a Megváltó nyomai és szavai szenteltek meg.

Egészen más nyomokon jár a ma: a modern élet. Ismeretei kitágultak, sokat tud és sok-félélt, de ezzel aztán szellemi tehetségei szétfolytak, ellapulnak, elposványosodnak, elveszítik azt a kristálytisztaságot, átlátszó tükrözést, a mi a hegyi patakok tulajdonsága, belejutnak asikság mélységeibe s ott iszap, sár teszi élvezhetetlenné megduzzadt vizeiket, vagy elvesznek a sivatag homokjában, a mely elnyeli mindenestől hűs esőppjeiket. Ez a kép a mának, a modern életnek a képe, a melyet méltán neveznek az értelem tultengési korszakának, méltán beszélnek róla magasabb tudományos körökben, mint az intellektualizmus tultengéséről, a mely számtalan bajnak okozójává, kuforrásává vált. Mert nem lehet büntetlenül vétkezni semmiféle igazság ellen, nem lehet visszaélni az Isten adományaival, a visszaélést nyomon követi a bűnhődés. Ha gyomrodát elrontod sok évés-ivással, betegséggel fogsz érte bűnhődni; ha visszaélsz az emberi szaporodásra rendelt szerelemmel: a kórbacilusok légiói teremnek véredben és keservesen fognak megtanítani az isteni törvény ismeretére, — jó, ha még ivadékod is meg nem bűnhődik a te hibáért testében. Ha nem becsülöd meg a vallást s az erényt, akkor embertársaid a társadalmi forrongás elveinek szolgálatába állva — hatalmas katasztrófák, pusztítások nyomán nyújtják neked az isteni magyarázatot, hogy az embernek nemesek egyenként hanem társaságban is szüksege van az Isten törvényére, mert az biztosabb szabályozója az életnek, mint a mit jogi

paragrafusok rendőr-zsándárkar erejével reád kényszerítenek.

A modern kornak legjellemzőbb alapvonása az önzés, a mit a mának tudósai társadalmi alaptörvényé igyekeznek deklarálni. Ez az anyanyelvi világnézetből fakadt és teljes ellen-tében áll a kereszténységgel, a melynek legfőbb alaptörvénye a szeretet, a másokért, a közös jóért hozott áldozat. Ez a kettő vivja harezait a szellemi világban és az önzésnek természetesen sikerült a szeretet elvét elhomályosítani, sikerült egy időre leszoritani a nyilvános élet színteréről. De hát csodálkozhatunk-e ezen? Hiszen ez az alapelv föl-szabadítja az embernek minden nemtelen indulatát és szenvedélyét, kedvez mindannak, a mi az emberen alsóbbrendű, nem kíván erőködést, nem kíván küzdelmet, az embert alsóbb ösztönei egyenesen ebbe az irányba kergetik. Nem kell egyéb, csak még a tudomány is szentesítse ezt az elvet s a tulsó oldalon legyen egy kis hanyagság s a szellemi út-közet sorsa az önzés javára dőlt el.

Csak hogy valamiről megfedekeztek az ujjkor bölesei. Arról, hogy a lesüllyedt ember bizonyos fokú süllyedés után visszakívánja a lelki nemességet, a szellemi, a lélek elbrédált javait; arról, hogy a kereszténység nem ismerek és formához kötött rendszer, hanem képes újjászületni, önmagát reformálni, életét az új idők következményeihez alkalmazni. Korán ujjonganak, a kik a kereszténység végéről és új vallás születéséről álmadoznak: nincs még félig sem kimerítve az eszmének és az erénynek az a kincsesháza, a mit Krisztus csaknem kétezer éve a földre hozott, még onnan nagyon sok újat fognak az emberi társadalmak tanulni és a kereszténység ellenségei maguk is ennek hasznára válnak, mert kritikájukkal a tisztító és gyomláló szerepét játsszák Krisztus virágos kertjében.

A mi azonban jó és helyes a mai eszmék közül, azt a kereszténység magácvá teszi és ezen a nyomon halad az élet tovább. Mert a kereszténység azután a széles néprétegek köz-

TÁRCZA.**A rimaszombatiak humora.**

A humort — a mint ezt igen sokan szeretnék — kisajátítani nem lehet.

Van azonban a humornak egy neme, a mely mégis bizonyos tekintetben helyhez van kötve, a melyet csak az odavalók értenek, csak a helybeliek fognak fel és csakis ők nevetnek rajta.

Ha valaki élezet mond a „Gönyöről”, az „Únóm-hegyről” vagy a tamástali „Gondlázó”-ról ezt se Kassán, se Pozsonyban, se Aradon meg nem érti más, mint a ki történetesen rimaszombati; viszont ők maguk se tart hatják talpraesettnek, ha a városukat „Samu-k városának” vagy röviden „Batyji”-nak nevezik; mert erőltetett biz az, akárhogy mentegessük.

Igaz, hogy itteniek: Hazai Samu, Terhes Samu, Szabó Samu, Hudoba Samu, Papp Samu, Perez Samu, Lengyel Samu és még több Samu. Anachronizmus a „Batyji”, mert a város se palócz, se barkó nem volt soha és csak a majomi ember mondhatta Szombatot „Szombatyinak”.

A város lakóit csutorásoknak is csufolják; pedig erre ők büszkék lehetnének; mert Bethlen Gábor hozta forgalomba a rimaszombati szaruból csiszolt, arannyal, ezüsttel futtatott karikagyűrűket, a melyeket mint specialitást az idevaló mesteremberek készítettek.

A ki a „rimaszombati csutora” alatt a kulacsot akarja érteni, nagyon téved; mert nálunk nem a kulacsot hívják csutorának, hanem a pispaszipót, azt, a mit hasonlóképen szaruból gyártottak a régi jó iparosok, ezéhbéli csutorások.

Ráállik a tréfa, az élez, a gúny olykor egyes idevaló családokra, a melyeket ők magok minden utógondolat nélkül különböztettek meg *Pikó—Abonyinak, Aranyos—Kovácsnak, pisze Korponaynak, Piszereinek* stb.

A neves író *Berecz Károly* éppen azért tette le a *Perez* nevet, mert gyerek korában azt mondták neki a sántikálónak, a labdázó fiuk: *hamm bekaplak! s a forradalom előtt a vajas perezet a frissen beszélő Sükei vaspriez-nek ejtette.*

A rimaszombati törzsköcs lakosokat a *Berecz Károly* édes apja által gyártott posta-marsch-sal csufolták. A refrain-je minden strófának a volt, hogy *Hepka, Repka, Hudoba, Krick . . .* és lám, négy olyan előkelő idevaló család neve maradt fenn, a melyek közül elég, ha a „Badinyi” névben rá tud ismerni az utód.

A tájszóllásnak sok specialitása van. Valamikor arról, a kit az iskolából kicsaptak, azt mondta a nép, hogy *„kicsengették”*. Az országos vásárt megelőző tizen-négy nap előtt *„kiharangozták”* és innen, ha a tornyos a halottak harangozott, azt felelték a kérdezőnek, hogy *„Fejes”* halt meg; időt engedvén a gondolkozásra vajjon az asztalos vagy a kalapos *Fejes-e?*

„Feje volt”, mondta tréfálkozva a jókedvű nép, a mely visszamaradt.

Valamikor a molnár a maga alkalmatosságán szál-lította a buzát a városból. A koesi elé volt fogva két szép sárga ló s a gazdasszony messziről meghallotta a lovak csengőjét s a kapuban megegyezett a molnár legényvel, hogy „mikor járhatja le?”

A kis fiu se volt rest, a ki ezeket a jeleneteket naponként szemlélte, oda állott azért a templomban az oltár elé s mikor a pap az Ur felmutatásakor az ostyát felmutatta, hát megszólalt a csengetésnél:

— *Ejnye tisztelendő ur, de jó volna ez a csengetyű a molnár lovára!*

Ilyen és hasonló apróságok egykor a népelet romantikájához tartoztak. A „*pihent-eszű*”, a „*hirtelen szöke*” (vörös), a „*tátom-pille*” stb. jelzők sok kedélyes beszélgetésnek adták meg a savát, borsát . . .

Az absolutizmus alatt, emlékszem, egy timár-le-génynek a köcsög-kalapját elnevezték *„csereznye mérő”*-nek; a zenés misét, a melyet a cseh beamterek feleségei,

leányai kottából adtak elő, a nép *„sivalkodó misének”* csufolta; szomszédunkat: a jó Borecsa német *„bör-harang-nak”*; mert tolyton hírt hozott és vitt! Árvay Franczít meg, a ki legelőször hallotta meg (újságból!) a Szabasztopol bombázását már *„telegraph”*-nak csufolták távbeszélő és monoplam hiányában.

A nép komponálta a tréfás sírfeliratot is:

„Itt nyugszik *Kala* (Mihály?)
Kit a halál kala-
pácsa le-kala-
pácsola vala?”

ad normam: miskolezi ezizmadia, Kiss.

Ugy tudom, hogy a *Mikszáth* elbeszéléseiben sok rimaszombati vonatkozású élez és humor lappang: jó volna, ha egyszer valaki utána nézne s szolgálatot teljesítene vele a stylisticának, addig míg nem késő.

Nem fogyott ki a humor a rimaszombatiakból a muszka invázió vészterhes napjaiban sem.

Szüloim házánál 1849-ben a tiszta-szobában két olyan államférfiúnak az arezképe lógott a falon, mint *Deák Ferencz* meg *Szemere Bertalan* s az az orosz törzstiszt, a kit a szobában elkvártélyoztak, menydörgős hang-jával kérte számon ennek a két magyar-ruhás miniszternek a provenientiaját. Szegény apám kinjában azt val-lotta, hogy *Deák Ferencz* ő volna; a másik meg az Istenben boldogult öcsese (éppen segédlelkész volt Rimaszombatan) és mert tótl jól megértették egymást, hát a patáliánál nagyobb baj nem történt.

Mikor később a küldöttség kiment a szabadkai pusztára, hogy megkérlelje *Grabbét*, magukkal vitték *Ferenczy Istvánt*, a szobrászt, a ki több idegen nyelvet beszélt; de még sem tett annyi szolgálatot mint *Széplaky Lajos*, a maga elpusztíthatatlan humorával, a ki a szónoknak minden kimért mondata után nagy lélekzetvétel közt hátra fordulva jelezte, hogy „Sóhajts!”

A küldöttség tagjai pedig mindnyájan pagodli módjára mélyen meghajtották magukat, nagyokat só-hajtottak s ezzel imponáltak legjobban.

kincsévé teszi a kitorrott és kipróbált igazságokat. De csakis a kitorrott és kipróbált igazságokat, nem pedig azokat, a melyeket öt-hat ember hirdet, fölkap, a lapok hasábjain tele-reklámozza vele a fél világot és mire mások is megismernék, akkorra már az öt-hat ember el is felejté és új alapot keres világnézete számára. Ilyen hebehurgya munkára, ilyen Hübele Balázs-féle dobolásra a kereszténység nem kapható, hanem komoly, megállapított elveket szívesen a magáévé tesz és elősegít.

Epen ezért a kereszténység még ma is helyesli és elősegíti a nemzeti eszme kifejlődését a társadalomban. Helyesli és erénynek tartja a hazához való ragaszkodást, a hazaszeretetet és úgy látja helyesnek, hogy az egynyelvű vagy egy multu népek kisebb társadalmi tömbökbe oszolvva saját nyelvük és szokásaik alapján műveljék az emberiség közös és magasabb javait, nem akarja erővel lerombolni a természetalkotta gátakat, nem akar olyan munkára vállalkozni, a mi elvontan szép lehet, de hasonlít ahhoz, mikor valaki fejével akarja betörni a kőfalat.

Ezért a kereszténységgel ma talán még jobban megegyezik, mint szent István idején, az, hogy Magyarországot nagygyá, dicsővé, függetlenné, boldoggá igyekezzünk tenni. De hogy ezt elérjük, szükségünk van az egységre minden téren, főleg szellemi, lelki téren ne keressük azt, a mi szétválaszt, hanem a mi egyesít bennünket. És ha nyolezvan éves ősz királyunknak homlokán ott látjuk ragyogni szent István koronáját: gondoljuk meg, hogy még szebben fog ez ragyogni, ha szent István eszméit úgy megbeesüljük, azokhoz a szív és érzelem olyan hevével, a jellem olyan erélyével ragaszkodunk, mint ezer esztendő előtti nagyjaink s ekkor bennünk a mai kor tudása egyesülve a mult nemes érzésével, a jobb jövő bimbóját fogja kipattantani.

— hz. —

A király születésnapja.

Népei tisztelete és szeretete, alattvalóinak hűsége és hódolata által övezve érte meg alkotmányosan uralkodó jó öreg királyunk I. Ferencz József születésének nyolezvanadik évfordulóját folyó hó 18-án.

Az ország mi-az-énrendű lakosságának megdöbbenésére a szíve e napon, s a hazafiúi öröm és lelkesedés, a hódolat és üdvökívánat magásra tört bérezes hazánk minden részében.

Gömör és Kishontvármegye törvényhatósága hagyományos hazaszeretetének, a koronás király iránt érzett tiszteletteljes hódolatának méltó ünnepély keretében adott lelkes és meleg kifejezést e napon.

A diszközgyűlés fényes volt, az istentiszteleteken szép beszédek, imák hangzottak fel, s a vármegye hódoló és üdvözlő feliratában ékes szavakkal nyer kifejezést az alkotmányos király iránt érzett tisztelet és ragaszkodás.

A vármegye közönségének lelkes megnyilatkozása szép harmoniában egyesül az egész ország népének egyértelmű üdvölgzésével, melynek végső akkordja az, hogy: *I. Ferencz József koronás királyunk a magyar nemzet boldogítására éljen sokáig!*

Azok, a kik azt tartják, hogy azért, mert a *ratkókat* csutolja a nép, hogy elvetették a sőt; a *ledeczki* keresztbe vitték az erdőn a létrát; a *rátótiak* agyonütötték a talált ketyegő fenét; ne gondolják, hogy ezek beteges állapotok. Ellenkezőleg. A nép humora csakis ott képzelhető, a hol egészséges véralkot, rendezett társadalmi viszonyok vannak.

A minap történt velem, hogy *Móricz* Zsigmond „A sári bíró” genialis írója mint valami ujdonságot tudta előttem, hogy

„Az öreg *Findura*,

Burszki meg a fia . . .”

és én megkérdeztem magamban, hogy ugyan színre kerül-e a rimaszombati Blaháné nélkül annyiszor „A sári bíró”, a mennyiszor emlegették a néphumor ezen silány, de a maga korában mégis jellemző termékét a postamarschot?! Alig hiszem.

A rimaszombati nép szeretetreméltó humora kedvesen ragyog le a jeles írók, kitünő színészek, festők, szobrászok alkotásairól, csak érzék kell hozzá, hogy ezt észrevegyük, hogy ezt ápoljuk.

Hallom, hogy Rimaszombat városának „kalauza” már munkában van. Helyes. Hát a vidám, a nevető Rimaszombatot nem merné-e valaki megrajzolni?

De hát ehez igazán hajlíthatatlan courage kellene, olyan a minővel néhai *Szirmay* Antal rendelkezett, aki a maga munkájában „Hungaria in parabolis” az egész művelt Európát megnevettette. Magam is azért írtam oda „Rimaszombat történetének” a czimlapjára, hogy „Vajmi szép pálya van még nyitva azon néposztály előtt, mely az *igaz szót* elbírja!” Vox clamantis in deserto.

Az igaz szó, annyi tudomány.

Id. Farkasfalvi Imre.

Az ünnepélyről a következőkben referálunk.

F. hó 18-án délelőtt $\frac{3}{4}$, 10-kor a vármegyei székház nagy termében összejűltek a bizottsági tagok, köztük díszmagyarban: *Radványi* György es. és kir. kamarás, *Szentiványi* József, *Farkas* Zoltán orsz. képvis., dr. *Kovács* László, dr. *Soldos* Béla, katonai egyenruhában: dr. *Sztojka* Enil öcsésével, *Farkas* Géza kapitány, es. és kir. kamarás és *Gundelfingen* József.

A díszmagyarban megjelent *Bornemisza* László főispán és *Lukács* Géza alispán kíséretében jöttek a terembe: *Szentiványi* Árpád orsz. képviselő, *Marton* János, *Molnár* József stb., majd a tisztikar, a főszolgabírák stb. elhelyezkedtek a zöld asztal körül, mire *Bornemisza* László főispán üdvözölve a törvényhatóság bizottsági tagjait a diszközgyűlést — melyen ő felsége koronás királyunk iránt érzett hódolatunkat kívánjuk 80. születési évfordulója alkalmából kifejezni — megnyitja, s felkéri a megjelenteket a templomokban tartandó istentiszteleten testületileg való részvételre.

A főispán és alispán vezetésével hat díszbe öltözött hajdu kíséretében — élén a vármegye tisztikarával — megindult a menet, s a felbőgözött utcákon át járta az istentiszteletet, melyeken az összes állami, megyei, városi hivatalok, közintézetek és testületek képviselői is megjelentek.

A róm. kath. templomban *Széman* Endre prépost-plébános fényes segédlettel csaknem egy óra hosszágig tartott ünnepi misét, mely alatt az énekrészeket Uthy Antal kántor érezes, esengő hangon adta elő.

Innen a himnusz eléneklése után a református templomba vonult a menet. Itt *Szűts* György énekvezér az új orgonán gyönyörűen játszott egy alkalmi darabot, majd a gyülekezeti ének után *Czinke* István lelkész mondott magasröptu szép beszédet, mely a hallgatóság figyelmét mindvégig lebilincselte. Sok szemben könyragyogott, mikor gyönyörű háladáó könyörgését befejezte e szavakkal: „Isten áld meg a magyart! Isten áld meg a királyt!” — Majd *Szűts* György kellemesen esengő hangon adta elő orgonakíséret mellett *Sz. Nagy* József „Nemzeti imáját”, melynek kezdete: „Áld meg Isten nemzetet!” s refrainje: „Éljen a nemzet, a Király!” mély hatást tett a szívekre. — A himnusz után

az *evangelikus* templomba vonult a díszes menet, hol *Baráth* Károly lelkész mondott szívhez szóló, szép imát és beszédet, melynek végén Isten áldását kérte a koronás királyra és hazánkra. — Ujra felhangzott a himnusz, mire

az *izraelita* imaházba ment át az illusztris közönség. Itt *Singer* S. Leo főrabbi a *Süssmann* kántor erőteljes, szép éneke után lendületes, hazafias szellemű dicszadó beszédet mondott, melynek végén Istenhez fohászzkodott a király, a haza, a vármegye és város üdve és boldogságáért. A Himnusz fejezte be az ünnepi istentiszteletet.

A menet a templomokból a megyeházára vonult, *Bornemisza* László főispán újra megnyitotta a gyűlést, megemlékezett a szép istentiszteletekről és beszédekről, indítványára elhatározták, hogy a megye köszönetet mond a lelkészeknek, s ezt jegyzőkönyvi kivonatban közli velük.

Ezután *Lukács* Géza alispán emelkedett szólásra, s utalva arra, hogy a koronás király uralkodásának méltatása nem lehet ugyan az ő feladata, mert erre a történetíró hivatott, de el kell ismerni, hogy hazánk I. Ferencz József uralkodása alatt sokat emelkedett, erősödött minden tekintetben, s méltán tartják királyunkat Európa legalkotmányosabb uralkodójának. Voltak ugyan az utóbb lepergett években differenciák király és a nemzet között, de most ismét a béke jegyében, legszebb jövőbe vetett bizalommal tekintünk fel a trón számolyához, s egy szívvvel lélekkel kiáltuk, hogy: „Éljen a magyar király, éljen a magyar nemzet!”

Leikes éljenzés kísérte a szép beszédet, mire dr. *Fornet* Gyula főjegyző felolvasta az alispán által megszövegezett, gyönyörű diszkötésbe illesztett következő hódoló feliratot:

Császári és Apostoli királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Egy sok vihart látott nemzet most élő ivadéka fohászlik Istenéhez szívből és igazán azon a nagy napon, a midőn Felséged születésének 80-ik évfordulóját üli meg.

Szívből és igazán, mert Császári és apostoli kir. Felséged egész életének folyama alatt a katonai és polgári erények, s a lovagias gondolkodás megtestesült képviselője, — és mert mint megkoronázott magyar király ezen nemzetnek alkotmányos uralkodója, népének szerető édes atya.

Az emberi gondolkodás változatainál fogva lehetnek király és nemzet között eltérések az édes haza mikénti felvirágoztatására vezető utak megválasztása és követésében, — ezek a különbségek azonban nemzetünkben a felkent király iránti tántoríthatatlan ragaszkodást és mélyszéges szeretetet soha hátrányosan nem érintette; s így a haza, az alkotmány és királyszeretet a magyarnál egymást kielégítő, szent és sérthetetlen fogalom má dicsőült: Jobbágyi hódolattal borul le Gömör és Kishont vármegye közönsége Felséged legmagasabb trónjának számolyánál, kérve, hogy szerett hazánkat dicsőséges uralkodása útján uralkodói nagy bölcsességével tegye nagygyá s boldoggá.

Szívből eredő imát küldünk egyttal a magyarok Istenéhez, hogy Felségedet — a béke nemtőjét — sokáig tartsa meg édes hazánknak és az emberiségnek; gyujtson világitó szöveteket, mely mellett érte lángoló hű magyarjai szívében olvashasson; élte elhunytát pedig aranyozza be szelid szentí tényével.

Kik is alattvalói hű hódolattal elhalunk.

Kelt Rimaszombatban, Gömör és Kishont vármegye közönségének az 1910. évi augusztus hó 18. án tartott rendkívüli közgyűlésében.

A vármegye közönsége nevében:

Lukács Géza, várm. alispán.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el a feliratot, eljuttatják a trónhoz.

Bornemisza László főispán ezután a diszközgyűlést lelkes éltetés közben berekesztette.

Gyűlés után a *Gede* István „Tomba” szállodájában

75—80 terítékű kitünő izletes bankett volt, melyen *Bornemisza* László főispán a koronás királyért szép és lelkes pohárköszöntőt mondott.

A pusztaszabadkai méntelep legénysége is ünnepet ült e napon. *Nagy* Aladár kapitány-parancsnok és *Micheller* Endre főhadnagy a legénységnek szabad napot engedélyeztek és meg is vendégelték őket. A mulatságon megjelent *Perezel* Dénes őrnagy, debreczeni parancsnok is. — Ezzel az ünnepségek lelkes hangulatban értek véget.

Iskolai értesítők.

A nagyrőcei m. kir. állami felsőkereskedelmi iskola értesítője Gyulai Sándor igazgató közli Az iskola 19 év óta áll fenn. Az iskolai év történetéből megtudjuk, hogy vásár- és ünnepnapokon az ifjuság tanári vezetés alatt járt el istentiszteletre. Fegyelem és magaviselet dolgában a helyzet javulását jelzi az, hogy Nagyrőce város képviselőtestülete „szigorú rendszabályt alkotott a keresmárosok eddigi üzött visszaélésének megállítására.” Ez mindenestre örüvendetes és utánaözra méltó példa. Az Uránia és szabad előadásokat a közönség minden vasárnap délután olyan süriü látogatva, hogy a rendes helyiség szűknek bizonyult s a tornatermet rendezték be. Ez a magyar kultúra térfoglalása szempontjából is fontos dolog. A tanári kar 7 tagból és 4 hitoktatóból áll, a mi a három osztályra nem túlságos nagy szám. A feldolgozott anyag részletezése s az írásbeli dolgozatok ismertetése után a tanulók névsora következik az eredmény minden ismertetése nélkül. Ezután statisztikai táblák sorozata következik, ezekből egyebek közt megtudjuk, hogy 76 tanuló volt jó és elégséges rendű, 21 nyert 1 vagy több elégtelen jegyet. Hogy jeles rendű egy sínes, az talán túlságos szigorú elbírásra mutat. Az érettségi vizsgálatról, Kossuth önképzőköréről, utazási alapról szóló jelentések után a tájékoztatást ismerjük meg, a melyet most szerveztek ujja. Közlik az ékezési rendet s egy tanuló havi élelmezési díja 26 korona, a mi a közöltek között nem mondható drágának a mai viszonyok között. Internátus megvalósításán is fáradoznak. Van ifjusági, betegsegélyző egyesület, ének- és zenekör. A szertárakról szóló jelentés után a jövő iskolai évi hirdetés következik.

A dobsinai m. kir. állami polgári finiskola 18-ik értesítőjét közli Hanvai J. Ede igazgató. Az iskolai év történetében közli a tanulmányi kirándulásokat, több kisebb mellett legérdekesebb volt az Alsó-Duna vidékére intézett hat napos kirándulás, a melyről részletesen beszámol. Az igazgató az intézetben deák otthon létesített a kirándulók részére, a melyben 40 ember kaphat jó szállást. Ezt a mult évben 765 tanuló vette igénybe. A tantestület a hitoktatákon kívül 10 taggal működött. A végzett anyag részletes tervét nem közli. A tanulók névsoránál az eredmény nines meg, csak annyiban s ez helyeselhető, hogy az általános kitünők neveit dílt betűkkel nyomatták. A tanulók statisztikája, könyv- és szertárakról szóló jelentés, ifjusági segítő egyesület jelentése után általános tudnivalók, a jövő évre szóló hirdetések következnek.

A dobsinai női kézimunkatanfolyammal kapcsolatos m. kir. állami polgári leányiskola értesítőjét Halasi Jenő igazgató szerkesztette. Kiseb ridegnek látszik, hogy rendtartási és fegyelmi szabályokkal kezd, egészségi szabályokkal folytatja s a magánvizsgálati tudnivalók jönnek azután és csak ugy jön az igazgató évi jelentése. Igaz, hogy a sok szabály közt igen hasznosak vannak, így a házi és az egészségi szabályok részletes hangsúlyozása igen fontos és helyes. Az intézet új épületbe költözött, de tornacsarnok építéséről még nem gondoskodtak. A tantestület az igazgatón kívül 3 rendes, 1 helyettes, 6 óráadó tagból, 4 hitoktatóból és 5 zenetanítóból áll. Helyenformán még az intézet végleges szervezése a jövő zenéjének látszik. 188 tanuló volt a két közimunka osztállyal együtt, de az osztályzatokat semmitéle formában nem közlik. A szertárak után jön a végzett anyag részletezése s a jövő évi tájékoztató.

A kassai m. kir. állami felső ipariskola értesítője. Közli Hinsenkapit Bernát kir. tanácsos, igazgató. Az első lapon az izléses iskolai épület képét mutatja be. Első ezikk a tanulmányi kirándulásokról szól: 33 tanuló 2 tanár vezetésével Diósgyőr, Ózd, Nádassd, Losonez, Beszterezebánya, Zólyombrezó, Zólyom és Miskolcz ipar-telepeit kereste föl. Az intézetnek az igazgatón kívül 7 tanára látta el az elméleti tárgyakat, van orvosa, 1 fő- és 8 művezetője, 6 előmunkása, 8 bejáró oktatója. Készítettek gépeket, géprészeket, diszközvényeket, szerszámokat, készülékeket, tanmintákat, butorokat, mintákat és javításokat. A rendes tanulók 3 évfolyamot hallgattak, volt még vasárnapi iparrajzatanfolyam, kazánfűtői, gépkezelői, dinamogépkezelői, gázmotorkezelői, mérlegismertető, szabó, cipész tanfolyam, kárpitos, könyvkötő tanfolyam és könyvelési tanfolyam iparosmesterek számára. Van önképzőkör, önszegélyző egyesület. Az intézet látogatói közt kiemelik Fischer-Colbrie Ágoston dr. kassai megyés püspököt, a ki márczius 17-én és 18-án személyesen intézett beszédet az intézet katolikus tanulóihoz. Támogatja az iskolát a kereskedelmi miniszter, a kassai kereskedelmi és iparkamara, Kassa sz. kir. város közönsége, a miskolczi, debreczeni, pécsi és soproni keresk. és iparkamarák, a kassai izr. anyahitközség, Nyiregyháza város, Csanádvármegye és mások. Gömörből 3 rendes növendéke volt az intézetnek.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium értesítőjére vonatkozólag készségesen közöljük, hogy a kiállító könyvnyomda a hibás lapokat újra nyomtatta, az el nem küldött értesítőket kiigazította, az elküldöttek részére pedig utánaküldötte a helyesbitést s így a hibákat helyrehozta. A hibák a nyomdásztrájkból eredtek.

Iskolai értesítés.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium igazgatósága az új iskolai év közeledtével közhírré teszi a következőket:

1. Az 1910—11-ik iskolai évre szóló beiratások f. évi szeptember 1—4-ik napjain eszközöltetnek. Ez alkalommal minden tanuló tartozik bem. tatni előző évi iskolai bizonyítványát, keresztlevélét s újraírási bizonyítványát. Az első télevi tan- és beiratási díj 50 korona. (Ezen felül az izraeliták az iskolai alapra még két koronát fizetnek.)

2. A beírás első napján helybeli illetőségű tanulók tekezetit különbség nélkül iratkozhatnak be a főgimnázium első osztályába, a többi beiratási napokon ez osztályba csak prot. tanulók vétetnek fel.

(Figyelmeztetjük tehát mindazon helybeli nem prot. vallású szülőket, kik fiaikat az első osztályba óhajtták felvétetni, hogy a beiratást lehetőleg már szeptember első napján eszközöljék, miután a többi beiratási napokon csak abban az esetben irhatók be a gyermekek, ha a létszám megengedi. A többi osztályokra nézve ily korlátozás nines.)

3. Idegen tanintézetekből a VII—VIII. osztályba csak jó magaviseletű s legalább jó általános osztályzattal bíró tanulók vétetnek fel.

4. A pótló, javító és felvételi vizsgálatok augusztus 30—31. napjain tartatnak meg. (Javítóvizsga díj: tantárgyanként 2 korona, felvételi díj 20 kor.)

A tan- és táp díj engedményekre vonatkozó folyamodványok határideje kiterjesztetik f. év aug. 28-ig. Egész évi táptintézet díj 161 kor, mely fél vagy negyed évi részletekben is fizethető.

6. Vidéki tanulók csak az igazgatóság tudtával és beleegyezésével fogadhatnak szállást oly helyeken, melyek az igazgatóságnál bejelentettek s orvosilag megvizsgáltattak. A szállásadók lajstroma az igazgatói irodában délelőttönként megtekinthető.

Magánstudiumok: Német, francia nyelv, egész évi díj 20—20 kor. Latin társalgó, szabakkézírás egész évi díj 10—10 kor. Vivás, zene, (csak vonós hangszerrel) egész évi díj 20—20 kor.

8. Szeptember első felében tanulói kirándulás a Balaton vidékére. Részvételi díj körülbelül 20—25 kor. Jelentkezést elfogad Loysch Ödön tanár.

Rimaszombat, 1910. augusztus 15.

Dr. Veress Samu, főimm. igazgató.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Lapunk mai száma Szent István-napi ünnep miatt nem vasárnap — hanem szombaton jelenik meg.

Személyi hírek. Széman Endre prépost-plébános f. hó 17-én csaknem 3 heti távollét után haza érkezett, ugyancsak mult héten érkezett haza Gradóból Schulhof Pál a helybeli vasuti állomás főnöke.

Répátszky Barna, a rozsnyói kath. főgimnázium új igazgatója e hó 15-én foglalta el állását.

Kitüntetések. A helybeli közkórházban 25 év óta működő Ederer Gizellát, a paulai Szent Vincze-rend tagját, ki mint az ápolónők főnöke teljes ügybuzgósággal, szeretettel és nemes szívvel végzi önfeláldozó nehéz feladatát; a király a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. A kitüntetés valóban érdemes munkást ért, ki zajtalanul, sok önmegtartózással és fáradhatatlanul gondozva a betegeket, vezeti a kórház élelmészét s az intézmény fejlesztéséhez nagyban hozzájárult.

Ugyancsak a jótékonyág terén kifejtett működésért, Balgha Győzőné m. kir. műszaki főtanácsos neje, felsőkubinyi lakos, Balgha Kálmán helybeli kir. mérnök édes anyja, az arany érdemkeresztet kapta.

Látogatások. Dr. Thury Sándor kuriai bíró családjával néhány hét óta Cserepesen nyaral, s f. hó 18-án városunkban töltött egy napot, meglátogatta rokonait: lapunk kiadóját Rábely Miklóst is. — Zehery Lajos hőmezővásárhelyi kir. járásbíró, dr. Zehery István kir. törvényszéki orvos bátyja családjával együtt rokonai látogatására városunkba érkezett. — Ugyancsak itt időzött családjával Szabó István kassai gazdasági akadémiai tanár, néhai polgármesterünk fia.

Uj postafőnök. A helybeli posta és távirat-hivatal vezetőjéül a Ternyey János elhunytával megüresedett helyre a kereskedelmi miniszter Bekény Béla kassai posta főtitkárát nevezte ki. Az új hivatalfőnökről, ki eddig még nem vette át hivatalát, a legkedvezőbb híreket halljuk s örömmel várjuk őt városunkba.

Esküvők. Markó Erzsike, a köztisztviselőben álló rozsnyói Markó-családnak szeretetreméltó és bájos tagja és Klobusiczky Béla eperjesi banktisztviselő, f. hó 18-án délelőtt 11 órakor esküdtek egymásnak örök hűséget a rozsnyói ág. h. ev. templomban. — Az esketést Terray Gyula főesperes végezte.

Sárkány Anna, Sárkány Kálmán dobsinai bányatulajdonos és neje Remenyik Irén nagyműveltségű leánya, az ismert kiváló énekesnő a mai napon tartja egybekelési ünnepélyét Richter Max dr. bécsi orrossal Dobsinán az ág. h. ev. templomban. Az esketést Scholtz Gusztáv budai kerületi esperes végzi.

Eljegyzések. Eszenyi Gyula helybeli bűrkereskedő kedves leányát: Iduskát f. hó 14-én eljegyezte Járosszky József fiatal, törekvő kereskedő. (Külön értesítés helyett.)

A helybeli méntelepvisztálnál két ízben is állomásozott Kerekváthy Miklós főhadnagy — mint értesülünk — Eperjesen eljegyezte Ibrányi Lászlóné szül. báró Vay Ilona leányát: Elizát.

Gyermekmenhely vizsgálat. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhely vizsgálatá czéljából Ruffy Pál min. tan. az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője f. hó 18-án városunkba érkezett, s nyomban hozzálátott a vizsgálatához.

Kataszteri felügyelő városunkba. A IV. sz. kassai kataszteri kerület felügyelője: Farkas Ödön a földadó nyilvántartási hivatal megvizsgálása czéljából f. hó 17-én városunkba érkezett.

Járárorvosi megbízás. Vármegyénk főispánja a putnoki járásban a járárorvosi teendők ideiglenes ellátásával Dr. Gaál Gusztáv tornaljai járárorvost bizta meg.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Osváth Árpádot, Osváth György megyei központi közig. kiadó szorgalmas és törekvő fiát, a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez gyakornokká nevezte ki.

A magyar orvosok és természetvizsgálók f. hó 21—24-ig tartják vándorgyűlést Miskolcon. A gyűlésen vármegyénk is képviselve lesz. Lukács Géza alispánon, dr. Mesko Miklós tiszti főorvoson kívül több bizottsági tag és érdeklődő utazik a vándorgyűlésre, melyet 20-án délelőtt a megyeház nagytermében nyit meg gróf Andrássy Gyula. A vándorgyűlés tagjai a dobsinai jégbarlanghoz és az aggteleki cseppkőbarlanghoz is készülnek. 25-ikén mennek Szin felől az aggteleki barlanghoz Siegmeth Károly vezetésével. Itt Baksay Dániel, a barlang érdemes felügyelője, a 80 éve daczéra ma is fiatalos, tiszteletes „Dani bácsi” fogadja a tu-

dósokat és kalauzolja a barlangban. Itt említjük meg, hogy a vándorgyűlésen dr. Ursinyi Gyula volt putnoki, jelenleg özdi járárorvos is tart szakelőadást.

Méntelevizsgálat. A debreczeni méntelep parancsnoka Perczel Dénes őrnagy Frankfurter J. számvevőségi tiszttel együtt f. hó 17-én városunkba érkezett, s a méntelep ügykezelését alapos vizsgálat alá vette. A parancsnok mindent legnagyobb rendben talált.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító-pénztár igazgatósága folyó hó 16-án id. Rábely Miklós elnöklésével rendkívüli igazgatósági ülést tartott, melyen a tisztviselők szolgálati, tegyelmi- és illetmény-szabályzatát tárgyalták. Az állami munkásbiztosító hivatal és az Országos pénztár által megküldött szabályzatottervezetet Molnár Lajos ügyvezető igazgató ismertette, s annak sérelmes és a pénztár önkormányzati jogát erősen érintő intézkedéseit méltó megütközéssel fogadták az igazgatóság tagjai, s a gyűlés határozatilag kimondotta, hogy a tervezeteket nem fogadják el, s a módosításra vonatkozó előterjesztések megszerkesztésére Rábely Miklós, Grosinger Miksa, Bandzi Gyula és Zavadszky Ede tagokból álló bizottságot küldötte ki, mely Molnár Lajos igazgatóval és dr. Kármán Aladár főorvossal együtt fogja sürgősen elkészíteni az új tervezetet. A szanatórium és munkáskórház alapja javára rendezendő tárgysorsjáték előkészítésével az igazgatóság Molnár Lajos igazgatót bizta meg a már kiküldött bizottság bevonásával.

Áthelyezés. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhelytől a kassai menhelyhez távozott Országih Bálint helyébe Kallivoda F. az aradi állami gyermekmenhely ellenőre helyeztetett át.

Földmivessiskolai vizsga. A kurinci földmivessiskolában holnap vasárnap reggel 9 órakor veszi kezdetét a szokásos évszázó vizsga, melyre az érdeklődő közönséget lapunk útján is meghívja az igazgatóság. — A vizsgán városunk előjárósága hivatalosan is képviselve lesz.

Közébd Putnokon. A putnoki járás szervezése alkalmából s a járási tisztviselők tiszteletére f. hó 27-én délután 1 órakor a putnoki fürdőben közébdet rendeznek s erre f. hó 25-ikéig lehet jelentkezni. A közébd ára személyenként 3 korona.

Ügyvédi kamarai hír. A balassagyarmati ügyvédi kamara közölni teszi, hogy dr. Seidner Mór volt rimaszombati ügyvédet Szécsény lakhelyével lajstromába felvette.

Halálozás. A tiszáninneri református egyházkerület főgondnoka: báró Vay Béla főrendiházi tag s a főrendiház volt alelnöke f. hó 17-én 80 éves korában birtokán: Zsolcán elhunyt. Rögóta betegeskedett a tisztes koru férfi, kibén Hámos Aladárné édes atyját vesztette el s az egyházkerület érdemes, kiváló főgondnokát gyászolja.

Munkaszünet felfüggesztése. Holnap vasárnap a munkaszünet fel lesz függesztve. A miniszter rendelete értelmében az üzletek délig nyitva lehetnek s ijari foglalkozások szintén folytathatók délig és este 6 óráig kezdve.

Csöd. A helybeli kir. Törvényszék Fodor Béni tornaljai kereskedő ellen a csödet elrendete. Csödbiztos: Fodor Zoltán kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok; Kovács Miklós tornaljai ügyvéd, helyettese dr. Haas Andor rimaszombati ügyvéd. Bejelentési határidő: okt. 10. Felszámolási határidő: okt. 25.

Műkedvelői színelőadás Tiszolcson. A tiszolczi műkedvelők f. hó 27-én a magyar kasznó helyiségében táncmulatsággal egybekötött jótékony célú színelőadást rendeznek. Színe kerül: „Postás Klári” Berezik Árpád 3 felvonásos színműve. Az előadás esti 8 órakor kezdődik. Belépődíj: I. hely 2 kor., II. hely 1 kor. 50 fillér, Allóhely 1 korona.

Bűnhődés egy emberéletért. Folyó évi július hó 10-én Várgedén, az állomás mellett lévő Visnyay Manó-féle gazdasági udvarban Deme István a kassai aljában alvó Farkas Jánost állítólag azért, mert őt több ízben bántalmazta, úgy fejbeverte egy kövel és bottal, hogy Farkas János darabokra tört koponyával halva maradt a helyszínen. Folyó hó 17-én a helybeli kir. törvényszék Cseh István elnöklésével tartott főtárgyaláson ítélték Deme István felett. A vádhatóságot Penyigey Lajos kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Fráter Samu ügyvéd vitte. Kihallgatták Visnyayékat és több tanut, s a vádolt elmebeli állapotára nézve meghallgatták dr. Kármán Aladár és dr. Bleier Leó orvosok véleményét, s a vád és védelem megnyilatkozása után Deme Istvánt erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt 2 és fél évi börtönrre ítélték. Az ítélet jogerős.

Előleges színi jelentés. Szeptember hó 1-én a „Tatárjárás” című darabbal kezdte meg Mezey Kálmán jól szervezett társulata a színelőadásokat városunkban.

Táncvizsga Gesztesen. Dobránszky János helybeli okleveles táncztanító Gesztesen — f. hó 21-én kezdő és haladó növendékeivel nyilvános vizsgálatot, s ezzel egybekötött táncestélyt rendez.

Tűz. Rimatamástalván f. hó 17-ikén délután négy óra tájban Farkas Zoltán orsz. képviselőnk gazdaságában egy nagy boglya széna leégett.

Nyugtázás. A csizi ref. egyház által augusztus 7-én rendezett mulatságon az orgona javára felülfizettek: Hámos Antal 1850 fillér, Bognár Károly 7 k., Schönplug N. né 5 k., Bognár Sándor és Grosinger Miksa 4—4 k., Pogány István és Vass Istvánné 3—3 kor., Réthy Andor, Klacsok József, Halmi Sándorné, Halász Albin, Hesz Ferenczné, Szűcs Simon 2—2 kor., Vattay László 150 fillér, Winkler N. és dr. Molnár Ferencz 1—1 kor., N. N. és N. N. 50—50 fillér. Összesen 61 k. A kegyes felülfizetésekért e helyen mond halás köszönetet az egyház presbyteriuma.

Sörárpavásár Miskolcon. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület által Miskolcon rendezett sörárpavásár nem augusztus hó 23-án, hanem közbejött akadályok miatt augusztus hó 25-én fog megtartani.

Haláleset. Kárpáti Hámos sajtóredői áll. elemi iskolai igazgató, a gömöri ált. tanítóegyesület rozsnyói járáskörének volt alelnöke, folyó hó 10-én váratlanul szívrohamból elhunyt.

Szerkesztői üzenetek.

P. B. Székáros. Mindkét külteménye jól beváltott s azt legkezelebb hozzuk. — Miskolcban pedig főszínterében szeretettel üdvözöljük egyes toll, állandó munkatársaink magat.

Árlejtési hirdetés.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium táptintézet árlejtést hirdet az 1910—11-ik iskolai évben szükséges kenyér, marhahús, sertéshús, zsír, szalonna és liszt szállítására nézve. Az érdekelteket felszólítja, hogy írásbeli ajánlataikat 5% bántpénzzel a főgimnázium igazgatójánál vagy táptintézeti gondnokánál azok hivatalos helyiségében folyó évi augusztus hó 28-ik napjának déli 12 órájáig nyújtsák be.

Bántpénz: kenyérré 210 korona, marhahúsra 270 korona, sertéshús-, zsír- és szalonnára 150 korona, lisztre 70 korona vagy megfelelő értékű papír.

A főgimnázium igazgató-tanácsa a benyújtott ajánlatok közül szabadon választ.

A szállítási feltételek ugyanazok, mint a mult iskolai évben.

Rimaszombat, 1910. augusztus hó 17.

Horváth Zoltán, táptintézeti gondnok.

Eladó ház, kiadó bolt.

Kossuth-utca 41. sz. ház nagy kerttel és szép udvarral eladó, továbbá az Andrássy-ut 1. sz. alatti házban november 1-től kezdődőleg egy csinos bolt kiadó. — Értekezni lehet: Andrászi fényképésszel.

Pályázati hirdetmény.

1812. sz. — A garamvölgyi járás területén lévő helpai körjegyzőségnek rendszeresített és lemondás folytán megüresedett

segédjegyzői állásra

ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1900. évi XX. t. czikkben jelzett képesítést, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember hó 8-ig bezárólag hozzám annál inkább adják be, mert a későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása a kör két községe pénztára által fizetett 600 korona és 400 korona állami kiegészítés, 85 korona lakbérátalány, 85 korona Ágostonlak községtől utátalány, azonban köteles hetenként legalább 2-szer Ágostonlak községbe kimenni. Közdő behajtásánál a segédjegyző 2 korona napidíjat élvez a községi pénztárból.

A tót nyelv ismerete kötelező.

A választást folyó évi szeptember hó 10-én, d. e. 10 órakor fogom Helpa községházán megtartani.

Nándorvölgy, 1910. évi augusztus hó 15-én.

Tomory, főszolgabíró.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy a 45 év óta fennállott

HOLLÓSY-fele temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezental a régi név igénybevételeivel, a régi helyről (Lossonczy-utca 21. sz.) a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Körem enné fogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben érez- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást stb. mérsékelt áron a leggyorsabbal és a legdiszesebbel.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

ZAVADSZKY EDE,

RIMASZOMBAT (Lossonczy-utca 21. sz.)

Hirdetmény.

463. sz. — Sajógomör község tulajdonát képező Várházi vendéglő — közvetlen a vasuti megálló és vásártér mellett — 1910. évi szeptember hó 15-ik napjától kezdődő 3 (három) évi időtartamra a hozzá tartozó szántóval együtt a legtöbbet ígérőnek folyó évi szeptember hó 4-én d. n. 2 órakor Sajógomör községházánál haszonbérbe fog kiadtni, hová az érveznit kívánók ez-nnel meghívattak. Kiküldési ár 60 korona. Az ízlet az érverés napján azonnal átvehető. Bővebb felvilágosítás atulirt előjáróságtól nyerhető. Sajógomör, 1910. augusztus 18.

Záhonyi, körjegyző. K. Kocz Márton, bíró.

Eladó gőzmalom.

Jó forgalmu, buzatermő vidéken egy gőzmalom kendertörővel, hengerral és kövel eladó.

A cím: válaszos levelező-lapon megtudható a kiadóhivatalban.

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrtük és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 8—*

TIGERMAN ADOLF
órásmeister és ékszerésznél Rimaszombat.

Pályázat.

A rimaszombati alsófokú ipariskolánál elhalálozás folytán egy **tanítói állás** megüresedett. A fentebbi iskola felügyelő-bizottsága ezen állásra ezennel pályázatot hirdet.

A megválasztandó tanító kötelessége heti 4 órában az előírt tantárgyakat, — valamint vasárnap délelőtt 3 órában a szabadkézi- és szakrajzot — tanítani.

Ismert javadalmasa 10 havi részletben szolgáltat ki.

A pályázók, ha esetleg a szabadkézi- és szakrajzból képesítésük nem volna, ezt a legközelebb megtartandó rajztanfolyamon megszerezni saját költségükön kötelesek.

A pályázati kérvények **szeptember 4-ig** a felügyelő-bizottság elnökénél nyújthatók be.

Rimaszombat, 1910. aug. hó 20-án.

Zachar Gusztáv
felügyelő-bizottsági elnök.

Eladó ház.

Uri kényelemmel berendezett, a város legszebb és legegészségesebb helyén tekvő és csak néhány évvel ezelőtt épült ház, melyben négy szép nagy szoba, konyha, kamra, előszoba, pincze; az udvarban kitünő vízü kut; mindentéle mellékhelyiségek és kert is van, — szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet: **Gaskó János** tulajdonossal Forgách-utca. 5—

Arverési hirdetmény.

Pelsőcz nagyközség elöljárósága közzéteszi, miszerint a nagyközség tulajdonát képező „Fényes” nevű vendéglője t. év **augusztus 23-án** d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

A bérlet kezdődik 1910. év szeptember 1-én és tart 1914. év december 31-ig.

Kikiáltás ár 2000 kor.

Az árverezni szándékozók 1000 kor. bánatpénzt tartoznak letenni, — a mely összeg a bérlet tartamára **hárbe vagy** biztosítékul is fog szolgálni.

Az árverési és szerződési feltételek a község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A nagyközségnek 4 országos és 3 kirakó vására van Pelsőcz, 1910. augusztus 6.

Ambrus András, bíró.
K. Czékus István, jegyző.

A rimaszombati agyagipar

ajánlja: kitünő zsalszásányi tűzálló agyagból égetett, saját gyártmányu

cserépkályháit.

Mindentéle színű és méretű kályhák igen nagy választékban állandóan raktáron.

Kályha átrakások és javítások pontosan eszközöltnék.

Gyártelep és raktár:
Kispást-tér, Rimaszombat.

Árlejtési hirdetés.

A dobsinai róm. kath. iskola s árvaház építésére ezennel árlejtés hirdettetik.

Az épület költségvetése 40792 korona 29 fillért tesz ki.

Az írásbeli ajánlatokat **folyó hó 26-áig** kell a dobsinai róm. kath. plebániához benyújtani, hol a terv s költségvetés megtekinthető.

Az épület még ez évben, a téli időny bekövetkezte előtt tető alá hozandó, s 1911. május végéig teljesen elkészítendő.

Az ajánlatok között az egyházi főhatóság szabadon választ s egyttal az építkezés ellenőrzésének jogát is kiköti magának.

Egyébként az állami építkezésnél szokásos általános feltételek irányadók.

Rozsnyó, 1910. augusztus 14.

A rozsnyói r. kath. egyházmegyei Főhatóság.

Iskolakönyvek

ódon és új állapotban kaphatók

ifj. Rábely Miklós

könyvkereskedésében Rimaszombat.

Egy középkorú nő,

ki a gazdasszonyi teendők minden ágában jártas, jól főz és megbízható, felfogadtatik. **Hol?** Megtudható a kiadóhivatalban. 2—2

Kiadó üzlethelyiségek.

A Deák Ferencz-utczában újonnan épült házban két üzlethelyiség és egy udvari lakás **október hó 1-től** kiadó.

Értekezni lehet **Zsuffa Kálmán** tulajdonosnál ugyanott. 2—

Átadó üzlethelyiség.

Erzsébet tér 9. sz. alatt a volt **Seidner Géza**-féle bazar átadó. — **Czim:** a kiadóhivatalban.

Kárptos, paplanos munkák

legolesőbb beszerzési forrása

IZSÁK SÁNDORNÁL.

Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében. 8—

Ugyanitt egy tanonc és tanuló lány felvetetik.

Kiadó lakások.

Hunyadi-utca 23. szám alatti házban két lakás: 3—3 szobával, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, táskamara és közös mosókonyhával, szép nagy kert és kuglizóhelylyel azonnal bérbé kiadó.

Bérelni szándékozók értekezhetnek **özv. Tóth Józsefnél** Széjjártó-utca. 2—2

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű **KERÉKPÁROK** dupla harang-apágygyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummit, pedálok, lánczok, csengők, kormányok, sárvédők, kulesok, szabadonfutó ágyak, eszszék, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítók vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,

órásmeister és ékszerész.

Rimaszombat. (a pénzügyigazgatósági épület.)

Tanulóul

egy 13—14 éves fiú. — ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud — **id. Rábely Miklós** könyvnyomdájában felfogadtatik.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a természetes ásványviz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel; — még pedig igyünk a legjobbnak elismert, de legolesőbbnek is és a legtöbb orvos által ajánlott

várgedei Valéria ásványvizet,

melynek gyógyító hatását kiválóbb balneológusaink a hírnevesebb gyógyásványvizekhez hasonlították. Kapható minden nagyobb csemege- és fűszerüzletekben. Nagyobb megrendeléseket elfogad a kútkezelőség **Várgede fűrdőn.** 6—

Hirdetmény.

4095. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tornaljai ta karékpénztár végrehajtónak, Dulovics Emma végrehajtást szenvedő elleni 570 korona tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Csiz községben tekvő s a esizi 58. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. § 1. sorszám, 8/d. hrzi számú beltelek és 29. összeriási számú Dulovics Emma tulajdonát képező házra 3205 korona;

valamint annak a esizi 409. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. § 1. sor, 11/a/2/3. hrzi számú esür ingatlanára 5 korona kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1910. évi október hó 18-ik** napjának d. e. 10 óráját Csiz községbe, a községi bíró házába tűzte ki, mely alkalommal a tent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át, azaz 320 kor. 50 fillér és 50 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1910. évi augusztus hó 8. napján.

Mészáros, kir. tszéki bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöhírnevű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen: **Cséplőkészleteit** könnyű járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül. **Backer-és magtár-rostát**, továbbá minden nemű **szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket**, mint p.: **Henze főzőket,**

ezukrosítókat, maláta-, burgonya-zúzókat, malom-berendezéseket stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődeák gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük. 5—6

Miskolczi telefonszám: 64.

Miskolczi telefonszám: 64.

FRIEDRICH WILHELM

„Porosz élet és kezeségi biztosító részvénytársaság BERLINBEN.”

Alapított 1866. évben.

Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV. Kossuth-utca 17.

Eddig több mint 1500 millió korona tőke biztosítva. Biztosított tőke 1909. év végén 750 millió korona. Részvénytőke 7 és fél millió korona. **Dij és egyéb tartalékok 186 millió.**

Legelőnyösebb kötvényfeltételek.

A megye központjában főügynököket és üzletszerzőket, egyéb helyein pedig képviselőket keresünk!

Vezérképviselőt:

POGÁNY és GAJÁRI
bankezőg.

a melyhez az ajánlatok és információk intezendők.